

สิ่งแวดล้อมศึกษา : เรียนรู้ท้องถิ่น

.....

การดำเนินงานในชุดโครงการศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษา เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 มีการจัดตั้งศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาขึ้น 4 ศูนย์ ใน 4 ภูมิภาค ของประเทศไทย (โดยได้รับทุนจากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม) มี วัตถุประสงค์เพื่อให้เยาวชนและชุมชนในท้องถิ่นได้ใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ทรงคุณค่าเป็น ลูานการเรียนรู้ ปัจจุบันโครงการ BRT ยังคงเห็นความสำคัญและให้การ สนับสนุนการดำเนินงานในชุดโครงการนี้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนา กิจกรรมใหม่ๆ ดังนี้

.....

ศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาพะเยา - บูรณาการร่วมกับวิจัยท้องถิ่น

โครงการ BRT ได้ให้การสนับสนุนการวิจัยท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมของครู นักเรียน และชุมชน ให้ร่วมกันค้นหาข้อมูล ความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านพะเยา ต.ท่าเสา อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของคณะนักวิจัยท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย ผู้รู้ท้องถิ่นบ้านพะเยา อาทิตี น้ำบุญมา พันธุ์แสน น้ำสมเกียรติ บุญยเลขา และคณะครูจากโรงเรียนบ้านพะเยา อาทิตี ครูสุณีศรี ศรีชัย ครูวินัส อินเกาะช้าง รวมทั้งอาจารย์ปิยะพร พัทธ์ตันสกุล จากมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ทำให้พบพรรณพืชที่น่าสนใจในพื้นที่ศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาพะเยามากถึง 101 ชนิด และมีการเก็บข้อมูลในรูปแบบบันทึกข้อมูลอย่างเป็นระบบ (Data sheet) โดยขณะนี้การดำเนินงานของโครงการดังกล่าวกำลังอยู่ระหว่างการวิจัยปัจจัยของฤดูกาลที่มีผลต่อพรรณพืชในพื้นที่ป่าพะเยา และการนำข้อมูลวิจัยมาจัดทำศูนย์เรียนรู้ที่โรงเรียนบ้านพะเยา

“ไฟ” - งานวิจัยบูรณาการ โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

จากบทเรียนและประสบการณ์การดำเนินงานในชุดโครงการศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษา ทำให้ทางโครงการ BRT เล็งเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรในการทำงานวิจัยท้องถิ่นมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาด้านศักยภาพความรู้ความสามารถ วิธีคิด รูปแบบและกระบวนการวิจัย จึงได้ขยายขอบเขตการดำเนินงานโดยร่วมกับทางมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี พัฒนางานวิจัยแบบบูรณาการ โดยเน้นกระบวนการสร้างวัฒนธรรมการร่วมคิดร่วมทำของนักวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏ และใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น คือ “ไฟ” เป็นโจทย์วิจัย การดำเนินงานนี้เน้นว่าสอดคล้องกับการดำเนินงานของโครงการวิจัย window II มหาวิทยาลัยราชภัฏ ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ซึ่งมุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนาเชิงพื้นที่ ร่วมกับการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี-โท และเอก เพื่อเป็นการพัฒนาบัณฑิตให้มีความสามารถในการนำความรู้ไปวิเคราะห์และแก้ปัญหาที่มีอยู่จริงในพื้นที่ โครงการ BRT ได้สร้างเวทีพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยระหว่างนักวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้งกระตุ้นความคิดเรื่องความเป็นเลิศทางวิชาการในท้องถิ่นให้แก่มหาวิทยาลัยราชภัฏ ในขณะที่ได้รับข้อเสนอโครงการมาแล้วทั้งสิ้น 11 โครงการ ซึ่งยังอยู่ระหว่างกระบวนการพัฒนาและพิจารณาข้อเสนอโครงการต่อไป